

Väiksekused

Janni Nicoli intervjuueeris Helle Heckmanni 2011 aastal Järnas (Rootsi).

Me elame ühiskonnas, kus ei investeerita oma lastesse. Kõigil vanematel pole võimalik teha valikut, kas jääda lastega koju või minna tööle. See tähendab, et meie lapsi hoiavad teised ning vanematel on vaja leida selline koht, kus nende arusaamist mööda on lastel hea olla. Sellist valikut pole aga üldsegi lihtne teha!

Kui mu esimene lapse sündis, see oli 30 tagasi, siis oli raske leida kohta, kus laps tunneks ennast turvaliselt. Kasvatajad erinevates lasteaedades ja hoidudes olid toredad, aga ma otsisin oma lapsele õpetajat, kes oleks ka sisemiselt rahulik ja võimeline mõistma minu lapse vajadus. Ma otsisin õpetajat, kellel oleks teadmised inimese hinge ja vaimu arengust.

Leidsin sellised pedagoogilised ja vaimsed tõekspidamised Rudolf Steineri töödest.

Ise ma läksin õppima Kopenhaageni õpetajate kolledžisse eelkoolipedagoogikat.

Peale õpinguid avasin Nøkken waldorflasteaia, see toimus pea 30 aastat tagasi. Meie lasteaed on olnud ainus waldorflasteaed, kes võtab vastu alla 3 aastaseid lapsi.

Töös lastega olen ma aru saanud, et esmane mida nad vajavad on - lihtne rütm, uni, liikumisvabadus, hea toit, matkimist väärt inimesed, sobivad riided ning võimalus luua asju enda isikupärast lähtuvalt.

Päevarütm

Mõeldes eelkooliealise lapse peale, siis on hea kui igapäevategevused ja päevarütm kordub. Lapse kasvades muutuvad need tegevused tema jaoks üha nüansirikkamaks. 1 aastane ja 7 aastane näevad igapäevast elu väga erinevalt, isegi siis, kui nad on ühes ja samas keskkonnas. Nad kasvavad elu sisse ja märkavad, kuidas see muudkui muutub suuremaks ja suuremaks ja see toimub nende jaoks täiesti arusaadaval viisil. See annab lapsele turvatunde, kui ta saab ise, omas tempos elu tundma õppida. Alguses toimub õppimine tegutsedes (nt lähen huvitava asja juurde, katsun seda), mõisted tulevad hiljem.

Uni

Töös lastega, eriti väikeste lastega, saabub arusaamine, kui sõltuvad on nad unest.

Võib öelda, et hea päev sõltub heast unest. Kui laps pole hästi maganud, siis tal on raske teiste lastega koos olla ja mängida. Siinkohal on tähtis lasteaia ja kodu koostöö,

kuidas “õpetada” last magama. Laps vajab 12 tundi ööund ja väikest päevast uinakut. Rütm kodus ja lasteaias peaks arvestama lapse unevajadust.

Liikumine

Lapsel peab olema võimalus öelda JAH füüsiliste väljakutsetele. Liikudes rahuldab laps oma uudishimu ja avastab maailma oma ümber. Liikudes õpib laps ka oma keha kasutama ja tundma. Juba väga varajases eas peaks laps käima pikkadel jalutuskäikudel, et ta näeks ja kogeks aastaegade eripära. Laps tahab ronida, hüpata, tantsida, mängida mudaga jne...Kõik see aitab last tema arengus, laps muutub enesekindlamaks ja tal tekib kindlustunne elu suhtes.

Toitumine

Kui lapsed saavad magada ja liikuda, siis on neil hea isu. Nälgjane laps sööb taldriku tühjaks. Vanem peab teadma, mis tema lapsele on hea, ja et söödud toit annaks energiat kogu päevaks.

Peamised printsiibid on: laps vajab tasakaalus päevarütmi; veendu, et lapse une- ja liikumisvajadus on rahuldatud; lapse sööks oleks toitev ja tervislik; laps oleks sobilikult riides (käed-jalad soojad).

Matkimine

Liitühm on lapsele hea, kuna õppimine toimub loomulikul teel, nooremad matkivad vanemaid lapsi ja vanemad lapsed matkivad õpetajaid, väiksemad saavad innustust suuremate mängust. Suuremad lapsed õpivad mängu kaudu ennast paremini tundma ja näevad kui võimekad nad on võrreldes väiksematega. Lastele on heaks eeskujuks asjalikult tegutsev täiskasvanu (majapidamistö, käsitöö).

Kui kaua võivad laps ja vanem teineteisest lahus olla? (Mitu tundi võib vanem lapsest eemal olla, ilma et lapsel kaoks turvalisusetunne?)

Ma võin kindlalt öelda, et laps vajab teisi lapsi, nad tahavad üksteisega koos mängida. Kogemuse põhjal saan öelda, et 8-10 tundi teistega koosolemist on lapse jaoks palju, 6 tunnist on küllalt. Siis laps tuleb lasteaeda hea tujuga ja läheb ka rõõmsalt koju.

Lasteaed asendab pere

Pered on erinevad, on suur vahe kas laps kasvab üles kolme- ja kahe- või ühelapselises peres. Pered erinevad ka traditsioonide poolest.

Lapsepõlves ollakse ikka koos ema ja isaga. Kuid tihti võib ka seda tüüpi perel olla nii kiire, kohtumispunktiks on kodust väljamineku hetked või siis koju saabumise hetked. See tähendab, et laps peab endamisi mõistatama, mis teda käesoleval hetkel ees ootab: Mis praegu kodus toimub? Kes on praegu kodus? Kuhu me praegu lähme?

Sellise olukorra pärast ongi lapsel vaja lasteaeda. Lasteaia päevarütm on lapsele tuttav ja turvaline. Laps kohtub igal hommikul oma rühmakaaslastega ja ka tuttava õpetajaga. Kui laps astub lasteaeda, siis ta tunneb nagu tuleks koju, kus kõik on nii nagu alati. Lasteaias saab laps rahulikult ja omas tempos üles kasvada ning uurida, mis kõik teda ümbritseb.

Lapsepõlv on küsimus ajast

Suureks sirgumine vajab palju aega ja aeg on see, mida lapsed kõige rohkem vajavad. Lapsepõlv on ainulaadne aeg ning tulevaste eluperioodide vundament. Varajane lapsepõlv on hinnaline seeme, millest kõik väärtuslik ja ilus alguse saab. See aeg ei kordu enam kunagi ja vead, mis on tehtud sellel perioodil, nende vigade parandus võib kesta terve elu.

Kui vanemad investeeriksid igapäevaselt oma aega laste vajadustest lähtuvalt, siis see oleks investeering laste tulevikku, et lapsed oleksid terved ja suureks saades võimelised enese eest ise hoolitsema. Hool laste põhivajaduste eest kannab vilja tulevikus sellepärast, et selleks ajaks on vastastikune austus ja usaldus väljakujunenud, see miski, mis on loodud kogu ülejäänud eluks on alguse saanud lapsepõlves.